

Skolor måste arbeta aktivt för att uppnå likvärdiga betyg

Flertalet av de skolor som ingått i Skolinspektionen granskning av betygsavvikelser arbetar inte tillräckligt aktivt för att uppnå likvärdiga betyg.

Skolinspektionen har specialgranskat 20 skolor där avvikelserna mellan skolans rättning av nationella prov och Skolinspektionens omrättning var som störst samt tio skolor där avvikelserna mellan nationella prov och slutbetyg varit stora. Resultatet redovisas nu i en rapport till regeringen i samband med myndighetens årsredovisning.

– Vi kan se att flertalet av skolorna inte arbetar tillräckligt aktivt på de områden som ska leda till mer likvärdiga betyg, säger Jens Pettersson, som varit projektledare för tillsynen.

Brister på de flesta skolor

De flesta av de granskade skolorna har brister inom ett eller flera av de områden Skolinspektionen tittat på.

- Hur planerar skolan för bedömning och betygssättning?
- Hur arbetar den med själva betygssättningen, samverkar man till exempel med andra skolor?
- Hur följer man upp betygen och ser om de är likvärdiga?

– Ett vanligt problem är att det inte finns möjligheter för sambedömning och samverkan, vare sig inom en enskild skola eller mellan skolor. Samverkan av olika slag ger förutsättningar för en likvärdig betygssättning. I de skolor där lärarna sambedömer menar lärarna att deras generella bedömarkompetens ökar samtidigt som de kände sig tryggare med sin bedömning av elevens kunskaper, säger Jens Pettersson.

Viktigt att följa upp på skolnivå

Tillsynen har också visat att skolorna själva har dålig koll på om deras betygssättning är likvärdig eller inte. De allra flesta av de granskade skolorna har fått kritik för hur rektor följer upp betygssättningen. Ofta görs uppföljning på klassnivå eller individnivå men inte på skolnivå. Sådan uppföljning är en viktig faktor för att man ska kunna uppnå likvärdig betygssättning.

På flera av de skolor som Skolinspektionen har besökt finns också regelbundna skillnader i relationen mellan betyg på nationella prov och slutbetyg.

– Det kan finnas skäl till att slutbetyget för en enskild elev kan skilja sig från betyget på nationella prov. Men man måste inom skolan jämföra proven mellan klasser och skolor och gentemot riket. På det sättet kan man se mönster och om betygssättningen är likvärdig, säger Jens Pettersson.

Koppling till lönesättning på vissa skolor

Skolinspektionen har också noterat att vissa arbetsgivare kopplar skolpersonalens lönesättning till faktorer som elevernas betyg och elevers och föräldrars omdöme i kundnöjdhetsundersökningar.

– Vi kan inte säga om, och i sådant fall vilken, betydelse detta har men det är avgjort en fråga att fundera över, säger Jens Pettersson.

Ladda ned

Skolinspektionens övergripande rapport och enskilda skolbeslut kan laddas ned via www.skolinspektionen.se/nationella-prov-2013

Granskningen omfattar totalt 30 skolor, grundskolor och gymnasieskolor, kommunala och fristående.

20 av skolorna är utvalda för att de hade störst avvikelse mellan skolans rättning av nationella prov och Skolinspektionens omrättning förra året:

- Borås: Realgymnasiet Borås,
- Göteborg: Assaredsskolan och Göteborgs högre samskola,
- Helsingborg: Helsingborgs ridgymnasium,
- Lund: Kunskapsskolan Lund,
- Malmö: Bäckagårdsskolan,
- Mariestad: Vänergymnasiet Mariestad,
- Markaryd: Kunskapscentrum Markaryd,
- Nörtälje: Freinetskolan Mimer,
- Sala: Vallaskolan,
- Simrishamn: Nils Holgerssonskolan,
- Stockholm: Lilla Akademien musikgymnasium och Smedshagsskolan,
- Södertälje: Sankta Ragnhildgymnasiet,
- Tyresö: Kumla skola,
- Uppsala: Jensen Uppsala och Kunskapsgymnasiet Uppsala,
- Varberg: Ljud- och bildskolan Varberg,
- Åre: Mörsils skola,
- Östersund: Lugnviksskolan

10 skolor är utvalda för att de haft stora avvikelser mellan nationella prov och slutbetyg, och har granskats inom ramen för Skolinspektionens regelbundna tillsyn:

- Ale: Bohusskolan och Himlaskolan,
- Botkyrka: Falkbergsskolan, Kunskapsskolan Botkyrka, Tunaskolan och Karsby Int.,

- Höganäs: Petersvensskolan och Vikenskolan,
- Trelleborg: Kunskapsskolan Trelleborg,
- Stockholm: Thorildsplans gymnasium

För information

Jens Pettersson, projektledare, 08-586 084 16

Presskontakt

Carina Larsson, pressekreterare, 08-586 082 50